

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 274 A

Warszawa, piątek 16 września 1938 r.

Rok XIII

„Chcemy powrócić do Rzeszy”

Proklamacja Henleina w Cheb

CHEB, 15. 9. Przewódca Niemców sudeckich Konrad Henlein wydał następującą proklamację: „Rodacy!”

Obdarzony waszym zaufaniem i świadomy przyjętej odpowiedzialności stwierdzam wobec całego świata, że system prześladowań stosowany przez naród czeski przy pomocy karabinów maszynowych, samochodów pancernych i czołgów w stosunku do bezbronných Niemców sudeckich osiągnął punkt kulminacyjny. Naród czeski dowiódł tym samym całemu światu, że współzycie z nim w jednym państwie stało się ostatecznie niemożliwe. Doświadczając 20-letniego panowania

przemocy a zwłaszcza krwawe ofiary ostatnich dni nakładają na mnie obowiązek złożenia następującego oświadczenia:

1) w roku 1919 zostaliśmy z pominięciem ureczyście nam przyrzeczonego prawa samostanowienia wbrew naszej woli, wcieleni do państwa czeskiego.

2) nie rezygnując nigdy z prawa samostanowienia, usiłowaliśmy, ponosząc najcięższe ofiary, zapewnić swą egzystencję w państwie czeskim.

3) wszelkie usiłowania skłonienia narodu czeskiego i mężów za ten naród odpowiedzialnych

do uczciwego i sprawiedliwego porozumienia, rozbiły się o ich nieprzejednaną żądzę zniszczenia.

W tej godzinie sudecko - niemieckiej niedoli, staję przed wami, narodem niemieckim oraz całym cywilizowanym światem i

oświadczam: CHCEMY ŻYĆ JAKO WOLNI NIEMCY. CHCEMY MIEĆ ZNOWU POKÓJ I PRACĘ W NA-

SZEJ OJCZYŹNIE. CHCEMY POWRÓCIĆ DO RZESZY. BOŻE, BŁOGOSŁAW NAM W WALCE O SŁUSZNĄ SPRAWĘ.

Ważą się losy wojny i pokoju Z gałązką oliwną do Berchtesgaden poleciał lord-premier Chamberlain

Przebycie trasy Londyn — Monachium wynoszącej w linii prostej 920 km. w 6 godzin nie jest żadnym rekordem. A po mimo to lot płatowca British Airways pilotowanego przez majorów Pelly i Klinga w dniu 15 września 1938 r. z Londynu do Monachium budzi sensację większą od wyczynu Lindbergha, czy in. rekordzistów przestworzy. Poniżej zamieszczamy szczegóły tego lotu, którego głównym bohaterem jest nie pilot, ale pasażer, siedemdziesięcioletni premier Wielkiej Brytanii lord Chamberlain, lecący z gałązką oliwną do Berchtesgaden.

LONDYN, 15. 9. O godz. 8.35 z lotniska londyńskiego Heston wystartował samolot, na którym odleciał na spotkanie z kanclerzem Hitlerem premier W. Brytanii Chamberlain.

Na lotnisku w Heston zegnali premiera: lord Halifax, Cadogan, lord Brockett, lord Londonderry i przedstawiciel ambasady niemieckiej. Przed wejściem do samolotu premier Chamberlain oświadczył dziennikarzom:

— Udam się do kanclerza Hitlera, ponieważ wydaje mi się, że w obecnej sytuacji osobista rozmowa kanclerza ze mną może przynieść poży-

teczne wyniki. Polityka, którą prowadzę, zawsze zmierzała do zapewnienia pokoju. Chętnie przyjęcie mej propozycji przez kanclerza Hitlera wzmacnia moją nadzieję, iż wizyta, którą złożę, nie będzie bez rezultatów.

Premierowi towarzyszą jak wiadomo sir Horace Wilson i William Strang. Ponieważ premier nie zna niemieckiego, a kanclerz Hitler

angielskiego, tłumaczem będzie ze strony brytyjskiej Strang.

Podróż swą do Niemiec odbywa premier na samolocie British Airways, pilotowanym przez majora Pelly i Majora Klinga.

MONACHIUM, 15. 9. O godz.

2 m. 30 na lotnisku w Monachium wylądował samolot wiozący premiera Chamberlaina. Na lotnisku oczekiwali go m. in. minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i ambasador angielski w Berlinie sir Neville Henderson.

Podręcznik o historii żydowskiej zakazany w szkołach

Kuratoria szkolne powiadomiła o niedopuszczeniu do używania w szkolnictwie powszechnym podręcznika z historii

religii żydowskiej. Podręcznik ten nosi tytuł „Historia żydów i przegląd ich kultury”. Miał on być przeznaczony dla oddziałów Tych szkół powszechnych.

„PRAGA CZEKA GOTOWA” DZIŚ NA STR. 3-EJ KORESPONDENCJA SPECJALNEJ WYŚLANICZKI „ABC” Z PRAGI CZESKIEJ.

Zjazd dziekanów rad adwokackich o kontyngentach nowych adwokatów

W końcu września odbędzie się w Warszawie zjazd dziekanów 8 rad adwokackich, reprezentujących samorząd palestry na terenie wszystkich okręgów apelacyjnych. Przedmiotem obrad zjazdu

dziekanów będzie w pierwszym rzędzie sytuacja, jaka się wytworzyła po wprowadzeniu ograniczeń dostępu do adwokatury. Zjazd wypowiedzieć się ma co do kontyngentów dla nowych adwokatów.

Smetona dożywołnim prezydentem Litwy?

KOWNO, 15. 9. W Birżach odbyło się wielkie zebranie rolników, na którym wyrażono życzenie, aby obecny prezydent republiki Smetona wybrany został przy następnych wyborach dożywołnim prezydentem republiki litewskiej. Podobno życzenie wysunęto i na zebraniach w innych miejscowościach Litwy.

Nowy tytuł naukowy

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadziło nowy tytuł naukowy, który nadawany będzie na Akademii Stomatologicznej w Warszawie. Jak wiadomo w r. ub. skasowane zostało na tej uczelni automatyczne przyznawanie absolwentom tytułu lekarza stomatologa, co stało się przedmiotem głośnych zatargów i procesów przed N. T. A. Ministerstwo ustanowiło na Akademii Stomatologicznej tytuł „doktora medycyny dentystycznej”, co jest praktykowane w szeregu państw zagranicznych. Tytuł doktorski uzyskiwać będą tylko ci absolwenci, którzy przedstawią pracę naukową zatwierdzoną przez senat uczelni, lub dyplomy wydziałów lekarskich.

Generalny komisarz wyborczy objął urządowanie

Generalny komisarz wyborczy sędzia Giżycki, objął w dniu 15 b. m. urządowanie.

Biurowi generalnego komisarza wyborczego mieści się w Prezydium Rady Ministrów.

Proces b. nacz. Suchenka

W sądzie okręgowym w wydziale VIII karnym, dn. 24 września b. r. odbędzie się proces o nadużycia b. naczelnika urzędu śledczego w Warszawie Henryka Suchenka.

Zagubione Pokolenie

Tragiczną cechą współczesnej struktury społeczeństwa polskiego jest t. zw. zagubienie jednego pokolenia. Brak w życiu publicznym, na stanowiskach wymagających młodych sił, energii, woli — szeregu roczników. Brak tych wszystkich, którzy w życie, jako dorośli ludzie weszli, poruszając od 1918 — 1920 roku. Jest to cecha niepokojąca nie tylko ze względu na gwałtowne zakłócenie układu struktury polityczno - społecznej. Nabiera ona specjalnie charakterystycznego znaczenia przy porównaniu stosunków naszych z układem stosunków, w całym szeregu, reorganizujących się na nowoczesnych zasadach, krajów i narodów.

Zagadnienie to stało się przed nami w całej swej jasności, na marginesie trzeciego ogólnopolskiego zjazdu Związku b. ochotników Armii Polskiej, który odbył się w

dn. 10 i 11 września b. r. w Wilnie.

Zjazd, przeszedł, zarówno w opinii jak i w prasie, niemal bez echa.

Częściowo trudno się nawet temu dziwić. Przeróżnych formacji b. wojskowych posiada my tyle i tak do siebie pod względem ideowym podobnych, że społeczeństwo i opinia, widząc w nich pewien wariant tej lub innej brzygady, przestała się nimi od dawna interesować. W najszerszej opinii społeczeństwa istnieje przekonanie, że każda organizacja kombatanów, to w pierwszym rzędzie ugrupowanie ludzi, którzy przychodzą do społeczeństwa po zapłatę za swe dawno przebrzmiałe ofiary, za swe często prawdziwe, ale często i nieistniejące zasługi i poświęcenia.

Związek b. ochotników Armii Polskiej zdaje się od tego szablonu odbiegać. Jest on formacją młodą (powstał w ro-

ku 1935), swego oblicza i charakteru w całej pełni jeszcze nie okazał.

O charakterze i możliwościach związku świadczyć mogą jednak pewne fakty, których stwierdzenie nie następuje trudności. Pierwszy z nich to okoliczność, że związek jest organizacją, w odpowiednim przekroju naturalnie biorąc, ludzi należących właśnie do owego zagubionego pokolenia, których się na innych polach i placówkach doszukać trudno. Drugi, to treść oświadczeń i dezyderatów, składanych na ręce zarządu przez całe grupy uczestników zjazdu. Niema w nich ani słowa żądań i pretensji, niema w nich tego drażniącego tonu, który brzmiał zawsze we wszystkich enuncjacjach każdego zjazdu innych formacji b. żołnierzy, tonu wyższości i pogardy w stosunku do całego społeczeństwa i narodu. Jest natomiast wezwanie do

wnoszenia w codzienne życie i pracę jednolitego żołnierskiego rytmu i łączenia się nie dla wspomnienia przeszłości, lecz dla twórczej i celowej pracy dla jutra Polski.

Jest natomiast apel, aby w tej pracy brać przykład z pokolenia najmłodszego, które wierne ideałom zaszczepionym mu przez poprzednie roczniki ochotników z 1918 i 1920 roku prowadzi konsekwentną i skuteczną walkę z zysostwem i komunizmem. Związek b. ochotników Armii Polskiej, jest i pod tym względem zgola niepodobny do innych kombatanckich organizacji w Polsce, — posiada spadkobierców. Ostatnim wreszcie nie wątpliwym faktem stanowiącym charakterystykę związku i jego sytuacji, jest to, że został on pominięty nie tylko przez opinię publiczną. Przewodzący został również przez czynniki rządowe. Znowu tak (Dokończenie na str. 3-ej)

Strajk generalny w Sudetach

BERLIN, 15. 9. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi, że NA OBSZARZE SUDETÓW, OGŁOSZONY ZOSTAŁ STRAJK GENERALNY.

W Reichenbergu wszystkie przedsiębiorstwa zostały zamknięte, a robotnicy opuścili fabryki. Nie wychodzą już nawet dzienniki. Popołudniowe wydanie „Reichenberger Ztg.” nie ukazało się, gdyż cały personel redakcyjny i techniczny przyłączył się do strajku.

Czas trwania strajku nie został określony.

Zachmurzenie Przelotne deszcze

Przewidywany przebieg pogody w dniu 16 b. m.: W dzielnicach południowych i południowo - wschodnich stopniowy wzrost zachmurzenia aż do przelotnych deszczów i skłonności do burz oraz lekkie ochłodzenie. Na pozostałym obszarze kraju zachmurzenie zmienne i miejscami przelotne deszcze. Temperatura w ciągu dnia 15 — 18 stopni. Slabe lub umiarkowane wiatry z kierunków zmiennych.